

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARAQAND DAVLAT
UNIVERSITETI KATTAQO'RG'ON FILIALI**

Ro'yxatga olindi
№ _____
2023 yil " ____ " _____

“TASDIQLAYMAN”

Sardor OUKF direktori:

Sh.R.Urakov.

2023 yil " ____ " _____

MATEMATIKA VA UNI O'QITISH METODIKASI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	100 000 - Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110 000 - Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60110500- Boshalang'ich ta'lim

Kattaqo'rg'on - 2023

Fan/modul kodi		O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar	
MUO'M106		2023-2024	2-6	2-semestr 6	
MUO'M208		2024-2025		3-semestr 4	
MUO'M309		2025-2026		4-semestr 4	
ENMS408				5-semestr -5	
				6-semestr - 4	
Fan/modul turi		Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy		O'zbek		2-semestr 4 soat	
				3-semestr 2 soat	
				4-semestr 2 soat	
				4-semestr 2 soat	
				5-semestr 4 soat	
				6-semestr 4 soat	
L.	Fan nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami (soat)
	Matematika va uni o'qitish metodikasi.		330	360	690

2. I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad - Talabalarga boshlang'ich matematika kursining nazariy asoslariga oid bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

Talabalarga matematikaning dunyoqarashni shakllantirishdagi ahamiyatini va atrof borliqni o'rganishdagi o'rnini ochib berish; talabalarga boshlang'ich matematika kursining nazariy asoslarini o'rgatish, ularda boshlang'ich matematika kursini chuqurroq o'zlashtirishlari uchun zarur ko'nikma va malakalarni shakllantirish; talabalarni o'quv qo'llanmalar va boshqa ilmiy adabiyotlar bilan mustaqil ishlashga o'rgatishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari 102 soat)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

2-semestr

1-mavzu. "Tushunchalar. Tushunchaning hajmi va mazmuni.
Tushunchalarni ta'riflash va bu ta'rifga qo'yiladigan talablar.

2-mavzu. To'plam tushunchasi.

To'plamlarning berilish usulari. To'plamlarning kengaytmasi.

3-mavzu Qism va universal to'plam tushunchalari.

Eyler - Venna diagrammalari. Universal to'plam ta'rifi.

4-mavzu. To'plamlar ustida amallar. To'plamlarning Dekart ko'paytmasi.
To'plamlarning birlashmasi, kesishmasi, ayirmasi, simmetrik ayirmasi.
To'plamlarni o'zaro kesishmaydigan qism to'plamlarga (sinflarga) ajratish.

5-mavzu. Moslik tushunchasi. Moslikning grafigi.

Moslikning turlari Mosliklarning xossalari. Mosliklarni koordinatalar sistemasida tasvirlash

6-mavzu. Munosabat tushunchasi.

Binar munosabatlar. Munosabatlarning xossalari.

7-mavzu. Kombinatorika elementlari.

Kombinatorika elementlari. Kombinatorika masalalari. Yig'indi va ko'paytma qoidasi.

8-mavzu. O'rinlashtirishlar va o'rin almashtirishlar.

Takrorlanadigan va takrorlanmaydigan o'rinlashtirishlar hamda o'rin almashtirishlar. Gruppalar. Takrorlanmaydigan gruppalar. Chekli to'plamning to'plam osti soni.

9-mavzu. Mulohazalar va ular ustida amallar. Predikat tushunchasi.

Mulohazalar konyunksiyasi dezyunksiyasi, va implikasiyasi ekvivalentligi. Ularning rostlik qiymatlar jadvali. Predikatlar haqida umumiy tushuncha. Kvantorlar. Predikatlar inkori.

10-mavzu. Nomanfiy butun sonlar to'plami.

Natural son va nol tushunchasining vujudga kelishi haqida qisqacha tarixiy ma'lumot. Nomanfiy butun sonlar to'plamini tuzishning tuzildagi har xil yondashuvlar. Nomanfiy butun sonlar to'plamini to'plamlar nazariyasi yordamida qurish: Natural son va nol tushunchasi. Nomanfiy butun sonlar to'plamida <<teng>>, <<kichik>>, <<katta>> munosabatlari.

11-mavzu. Yig'indi va ayirmaning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi.

Yig'indining ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi. Qo'shish qonunlari. Ayirmaning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi. Yig'indidan sonni va sondan yig'indini ayirish qoidalarining to'plamlar nazariyasi bo'yicha ma'nosi.

12-mavzu. Ko'paytmaning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi.

Ko'paytmaning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi. Ko'paytirish qonunlari. Ko'paytmani yig'indi orqali ta'rifi

13-mavzu. Nomanfiy butun sonni natural songa bo'lishning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi. Nomanfiy butun sonni natural songa bo'lishning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi. Yig'indini va ko'paytmani songa bo'lish qoidalarining to'plamlar nazariyasi bo'yicha ma'nosi.

14-mavzu. Qo'shish qonunlari.

Nomanfiy butun sonlarni qo'shish amalining aksiomatik ta'rifi. Qo'shish qonunlari. Ko'paytirish qonunlari. Nomanfiy butun sonlarni ko'paytirish amalining aksiomatik ta'rifi. Ko'paytirish qonunlari.

15-mavzu. Ayirish va bo'lishning ta'rifi.

Ayirish va bo'lishning ta'rifi, tariflash ularning qonunlari. Nolga bo'lishning mumkin emasligi. Qoldikli bo'lish

3-semestr

16-mavzu. Nomanfiy butun sonlar to'plamining xossalari.

Nomanfiy butun sonlar to'plamining xossalari. Natural sonlar kesmasi qatori va chekli to'plam elementlari soni tushunchasi. Tartib va sanoq natural sonlari.

17-mavzu. Natural son miqdorlarini o'lchash natijasi sifatida.

Natural son miqdorlarini o'lchash natijasi sifatida. Natural son kesma o'lchami sifatida. Kesmalarni o'lchami sifatida qaralgan sonlar ustidagi arifmetik amallarning ta'rifi

18-mavzu. Nomanfiy butun sonlar ustida arifmetik amallar.

Nomanfiy butun sonlar ustida arifmetik amallar bajarishning og'zaki usullari.

19-mavzu. Sonlarning bo'linishi. Sonlarning bo'linishi. Nomanfiy butun sonlar to'plamida bo'linish munosabatining ta'rifi va xossalari.

20-mavzu. Nomanfiy butun sonlar va ko'paytmasining bo'linishi.

Nomanfiy butun sonlar va ko'paytmasining bo'linishi 2,3,4,5,9,10,25 ga bo'linish alomatlari

21-mavzu. Tub va murakkab sonlar.

Tub va murakkab sonlar. Eratosfen g'alviri. Tub sonlar cheksizligi. **Sonlarning eng kichik umumiy karralisi va eng katta umumiy bo'luvchisi.** Sonlarni tub ko'paytuvchilarga ajratish. Sonlarni kanonik ko'rinishda yozilishi. Sonlarning eng kichik umumiy karralisi va eng katta umumiy bo'luvchisini topish. Ularning asosiy xossalari.

22-mavzu. Murakkab songa bo'linish alomati.

Murakkab songa bo'linish alomati. Arifmetikaning asosiy teoremasi. Berilgan sonlarning eng katta umumiy bo'luvchisi va eng kichik umumiy karralisini topish algoritmi.

23-mavzu. Son tushunchasini kengaytirish masalasi.

Kasr va manfiy son tushunchasini vujudga kelishi haqida qisqacha tarixiy ma'lumotlar.

24-mavzu. Murakkab songa bo'linish alomati.

Murakkab songa bo'linish alomati. Butun sonlar to'plamining xossalari va ularning geometrik interpretatsiyasi.

25-mavzu. Ratsional sonlar.

Ulush tushunchasi. Kasr tushunchasi. Butunning ulushi, ulushlarga ko'ra butunni topish. Ratsional sonlar. Ratsional sonlar ustida arifmetik amallar. Qo'shish va ko'paytirish qonunlari. Ratsional sonlarning surati va maxrajini bir xil songa ko'paytirish, noldan farqli songa bo'lish.

26-mavzu. O'nli kasrlar va ular ustida arifmetik amallar.

O'nli kasrlar va ular ustida arifmetik amallarni bajarish algoritmi.

27-mavzu. Haqiqiy sonlar. Haqiqiy sonlar. Irratsional son tushunchasi. Davriy bo'lmagan cheksiz o'nli kasr. Haqiqiy sonlar ustida arifmetik amallar. Qo'shish qonunlari.

28-mavzu. Haqiqiy sonlar to'plamining xossalari.

Ko'paytirish qonunlari. Haqiqiy sonlar to'plamining xossalari.

29-mavzu. Kompleks sonlar.

Kompleks sonlar mavhum son tushunchasi. Kompleks sonlar ustida arifmetik amallar. Kompleks sonlar to'plamining xossalari.

30-mavzu. Kompleks sonlarning geometrik ma'nosi va trigonometrik shakli.

Kompleks sonlarning geometrik ma'nosi va trigonometrik shakli. Trigonometrik shakldagi kompleks sonlar ustida amallar.

4-semestr

31-mavzu. Sanoq sistemalari.

Sanoq sistemasi tushunchasi. Pozitsion va nopozitsion sanoq sistemalari. O'nli pozitsion sanoq sistemasini targ'ib qilishda M.Xorazmiyning roli. O'nli pozitsion sanoq sistemasida sonlarning yozilishi va o'qilishi. O'nli sanoq sistemasida nomanfiy butun sonlar ustidagi arifmetik amallarning algoritmi.

32-mavzu. O'nli sanoq sistemasida ustidagi arifmetik amallar. O'nli pozitsion sanoq sistemasini targ'ib qilishda M.Xorazmiyning roli. O'nli pozitsion sanoq sistemasida sonlarning yozilishi va o'qilishi. O'nli sanoq sistemasida nomanfiy butun sonlar ustidagi arifmetik amallarning algoritmi.

33-mavzu. O'ndan farqli pozitsion sanoq sistemalari.

O'ndan farqli pozitsion sanoq sistemalari: sonlarning yozilishi, arifmetik amallar, bir sanoq sistemasida yozilgan sonni boshqa sanoq sistemasidagi yozuvga o'tkazish. Ikkilik sanoq sistemasining tadbiqu.

34-mavzu. Geometriya elementlari.

Geometriya elementlari. Geometriyaning vujudga kelishi haqida qisqacha tarixiy ma'lumot. Geometrik tushunchalar sistemasi va ularga oid topshiriqlarni yechishni o'rganish. Geometrik figuralar. Geometrik figuralar ularning ta'rifi, xossalari va alomatlari.

35-mavzu. Ko'pyoqlilar va ularning turlari.

Ko'pyoqlilar haqida Eyler teoremasi. Prizma, to'g'ri burchakli parallelepiped, (Kuboid), piramida.

36-mavzu. Aylanma jismlar. Slindr, konus, shar. Fazoviy figuralarni tekislikda tasvirlash.

37-mavzu. Geometrik masalalar yechish metodlari haqida.

Geometrik masalalarning turlari, o'lchash bilan bog'liq amaliy masalalar, hisoblashga oid masalalar, isbotlashga doir masalalar va yasashga doir masalalar.

38-mavzu. Miqdorlar va ularni o'lchash.

Miqdor tushunchasi va uning turlari. Skalyar miqdorning asosiy xossalalari. Miqdorlarni o'lchash tushunchasi. Kesma uzunligi va uning asosiy xossalalari. Kesma uzunligini o'lchash. Uzunlikning standart birliklari va ular orasidagi munosabatlar.

39-mavzu Kesma uzunligi va uning asosiy xossalalari. Kesma uzunligini o'lchash. Uzunlikning standart birliklari va ular orasidagi munosabatlar.

40-mavzu. Figuralarning yuzi. Figuralar yuzini o'lchash usullari.

Figuralarning yuzi. Figuralar yuzini o'lchash usullari. Tengdosh va teng figuralardan tashkil topgan figuralar. To'g'ri to'rtburchak va boshqa boshqa figuralarning yuzini topish. Jismning massasi tushunchasi. Massaning xossalalari.

41-mavzu. Jismning massasi va uni o'lchash.

Jismning massasini o'lchash o'rgatish. Jismning hajmi va uni o'lchash. Fazoviy figuralarning hajmini topish: Piramida, prizma, (Kuboid), konus, silindr, shar.

42-mavzu. Jismning massasi va uni o'lchash. Jismning massasini o'lchash o'rgatish. Jismning hajmi va uni o'lchash. Fazoviy figuralarning hajmini topish: Piramida, prizma, (Kuboid), konus, silindr, shar.

43-mavzu. Vaqt oraliqlari va uni o'lchash.

Vaqt oraliqlari va uni o'lchash. Boshlang'ich matematika kursida ko'riladigan boshqa miqdorlar: baho(narx), vaqt, tezlik, yo'l. Ularning o'lchov birliklari va ular orasidagi bog'lanishlar.

44-mavzu. Matnli masalalarni turlari.

Matnli masala tushunchasi. Matnli masalalar turlari, matnli masalalar yechish jarayonini modellashtirish. Matnli masalalar yechish metodlari. Nostandart masalalar. Mantiqiy masalalar.

45-mavzu. Matnli masalalar yechish metodlari. Matnli masalalar yechish metodlari. Nostandart masalalar. Mantiqiy masalalar.

5-semestr**II-bo'lim. Matematika o'qitish metodikasi**

I-modul. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishning umumiy metodikasi.

46-mavzu. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi fan sifatida. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi fan sifatida, fanlararo bog'liqligi. Matematik-metodik tizimning asosiy komponentlari: o'qitish maqsadi, mazmuni, shakllari, metodlari, vositalari. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishning tarbiyaviy, ta'limiy, rivojlantiruvchi maqsadi va vazifalari.

47-mavzu. Boshlang'ich sinflarda matematika kursining mazmuni va tuzilishi. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasining mazmuni va tuzilishi. Boshlang'ich sinflarda matematika fanning fanlararo aloqadorligi. "Matematika o'qitish metodikasi" fani tuzilishining o'ziga xos xususiyatlari, uning mazmuni. DTS, matematikadan dastur va darsliklarning sinflar kesimida tahlili. Bolalar bog'chasi va boshlang'ich sinflarda matematika fani o'qitilishi orasidagi uzviylik

48-mavzu. Boshlang'ich sinfda matematika o'qitishni tashkil qilish shakllari. O'qitish metodlari. Matematik tushunchalar haqida tasavvur hosil qilishda nazariy ma'lumotlarning o'rni. Boshlang'ich sinf matematikasi va matematika o'qitishning bosqichlari orasidagi uzviylik. O'quvchilarning o'quv yili oxiridagi bilim, ko'nikma hamda malakalariga qo'yilgan kompetensiya talablari asosida nazorat tahlili. Metod tushunchasi. Uning turlari va tasnifi. O'quv bilish faoliyatini tashkil qilish metodi va ular orasidagi bog'liqlik. O'qitishni tashkil qilishda didaktik o'yin metodidan foydalanish. O'quvchilar bilimini o'zlashtirish samaradorligini aniqlash metodlari.

49-mavzu. Interfaol metodlar. O'quvchilarning faollik darajasiga ko'ra qo'llaniladigan metodlar. Boshlang'ich sinf matematika darslarida interfaol metodlardan foydalanish. Matematika darsida nazorat turlari va ularni tashkil qilish, o'quvchilarning daftar bilan ishlashda qo'llaniladigan metodlar.

50-mavzu. Boshlang'ich sinf matematikadan darsdan tashqari mashg'ulotlarni tashkil etish. Ta'limning darsdan tashqari yordamchi shakllari (to'garak, matematika kechasi va boshqa turlari); o'zlashtirmaydigan o'quvchilar bilan ishlash; o'quvchilar uy vazifalari, uni tashkil qilishga qo'yilgan talablar; xatolar ustida ishlash, o'quvchilar bilimini tekshirish metodlari; Boshlang'ich sinf o'quvchilarining matematika darslarida yosh xususiyatlariga mos tarixiy ma'lumotlarni o'zlashtirishi mazmuni.

51-mavzu. Ixtisoslashtirilgan boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish. Mantiqiy tushunchalar. "Shakli bir xil", "shakli har xil" tushunchalari. "Barchasi", "ayrimlari", "...dan tashqari barchasi", "har qanday", "ixtiyoriy", "...lardan biri", "barchasidan biri" va ularning ma'nolari. Matematik xaossalar.

52-mavzu. Oz komplektli maktablarda matematika o'qitish xususiyatlari. Ixtisoslashtirilgan boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish. Matematikaga ixtisoslashtirilgan boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish. Iqtidorli o'quvchilar bilan ishlash. Matematikani chuqurlashtirib o'qitish xususiyatlari. Oz komplektli maktablarda matematika o'qitishni tashkil qilishning o'ziga xos xususiyatlari. O'zbekistonda oz komplektli maktablarning mavjudlik holati.

II. Modul. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishning xususi metodikasi. Boshlang'ich sinflarda nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasi.

53-mavzu. Boshlang'ich sinflarda nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasining umumiy masalalari. O'quvchilarni maktabgacha bo'lgan davrda matematik tayyorgarligi darajasini aniqlash va ularni tartibga solish. Nomerlashga o'rgatishga tayyorgarlik. Son va sanoq tushunchasini shakllantirish bosqichlari. O'nli sanoq sistemasi xususiyatlari va uning nomerlashga asos qilib olinishi. Konsentrlar bo'yicha nomerlashga o'rgatish metodi. Darsni tashkil qilish, ko'rgazmalilik hamda didaktik materiallardan foydalanish. Raqamlashga o'rgatishda matematik diktantning o'rni.

54-mavzu. 10, 100, 1000 va ko'p xonali somlar ichida nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasi. Boshlang'ich sinflarda 10 va 100 ichida nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasi. Boshlang'ich sinflarda 1000 va ko'p xonali nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasi.

55-mavzu. Boshlang'ich sinflarda asosiy miqdorlar va ularni o'lchov birliklarini o'rgatish metodikasi. Uzunlik va yuza, sig'im va hajm o'lchov birliklari.

Boshlang'ich sinflarda o'rganiladigan asosiy miqdorlar: uzunlik, massa, narx, baho, vaqt, masofa, tezlik. Miqdorlarni o'lchash, o'lchov birliklarining turlari orasidagi bogliqliklar va ular ustida amallar bajarishga o'rgatish metodikasi. Uzunlik va yuza o'lchov birliklari.

6-semestr

V-Modul. Algebra elementlarini o'qitish metodikasi

56-mavzu. Algebraik materiallarni o'qitish metodikasi. Boshlang'ich sinflarda algebra elementlarini o'rgatish metodikasining umumiy masalalari. Son va ifoda tushunchasi. Sonli va harfiy ifoda. Harfli ifodalar, $a+b$, $a-b$, $a-b$, $a \cdot b$ kabi ifodalar. Harfli ifodalarning qiymatini berilgan sonlar orqali topish. O'zgaruvchi qatnashgan ifoda. Tenglik va tengsizlik. Sonli tenglik, tengsizlik va uni yechishga o'rgatish metodikasi.

57-mavzu. Tenglama va uni yechishga o'rgatish. Tenglama. Tenglamalarni yechish metodikasi. Tenglamalarni yechishga o'rgatish usullari. Tenglik va tengsizliklarni o'rgatish metodikasi bilan tanishtirish. Sodda va murakkab tenglamalarni o'rgatish metodikasi.

VI-Modul. Boshlang'ich sinflarda geometriya elementlarini o'rgatish metodikasi.

58-mavzu. Geometrik materiallarni o'rgatish metodikasi. Boshlang'ich sinflarda geometriya elementlarini o'rgatish metodikasining umumiy masalalari. Nuqta, kesma, to'g'ri chiziq, sinq chiziq, egri chiziq, ko'pburchak tushunchasi haqida tasavvurni shakllantirish va ularni chizish, ayrim xossalari bilan tanishtirish metodikasi.

59-mavzu. Sonlar nuri tushunchasi. Sonlar nuri modelini tuzish. Sonlar nurida sonlarning joylashuvi. Boshlang'ich sinflarda geometrik shakllarni (nuqta, chiziq, kesma, nur, ko'pburchak, burchak) o'rganish usullari. Sodda geometrik yasash ishlari bilan tanishtirish, fazoviy tasavvurlarni rivojlantirish. Burchak va ularning turlari.

60-mavzu. Boshlang'ich sinflarda perimetr va yuza tushunchalarini o'rgatish metodikasi. Ko'pburchak perimetri. Ko'pburchaklar perimetri hamda yuzasini hisoblash, yuza o'lchov birliklari va ular orasidagi bog'lanishga doir masalalar yechish. To'g'ri to'rtburchak va kvadratning perimetrini, yuzaga doir masalalar yechishga o'rgatish. Yuzlarni formula yordamida hisoblashga doir masalalar. Figuralarni farqlay olish, qismlarga bo'lish, qismlardan figuralar hosil qilish. Ko'pyoq. To'g'ri burchakli parallelepiped. Fazoviy shakllar. Kub va uning elementlari. Ko'pyoq modellari.

61-mavzu. To'g'ri burchakli parallelepiped (Kuboid). To'g'ri burchakli parallelepiped (Kuboid) elementlari uchlari, yoqlari va qirralari. Chizmada to'g'ri burchakli parallelepiped (Kuboid)ning tasviri va yoyilmasi.

62-mavzu. Koordinata burchagi. Sodda grafiklar, diagrammalar, jadvallar. Simmetriya. Koordinata burchagi. Nuqta koordinatasi. Sodda grafiklar, diagrammalar, jadvallar. Shkalalar. Shkala tushunchasi, shkala va sonlar o'qi bilan ishlash. Burchak turlari, burchaklarni o'lchash. Yoyiq burchak. Burchak gradusi. 30, 45, 60, 90 gradusli burchaklarni transportir yordamida o'lchash. Soat millari. Shakllarni burish. Simmetriya. Doira va aylana, Aylana markazi, radiusi, diametri. Transportir bilan ishlash. Parallel va perpendikulyar tog'ri chiziqlar. Grafik ko'rinishdagi ob'ektlar ustida ishlash.

63-mavzu. Chiziqli va ustunli diagrammalar. Chiziqli va ustunli diagrammalar yordamida berilgan ma'lumotlar. Boshlang'ich sinflarda simmetriya tushunchasi bilan tanishish. (simmetriya o'qlari, markaziy simmetriya) metodikasi. Simmetrik shakllar. Jadval va diagrammalar bilan ishlash texnologiyasi. Simmetriya o'qlarini topish.

Ulush va kasr tushunchasi.

64-mavzu. Kasrlar ustida arifmetik amallar. O'nli kasrlar. Maxraji 10 dan oshmagan kasrlarni taqqoslash. Maxrajlari bir xil bo'lgan kasrlarni qo'shish va ayirishning ma'nosi. Sonning kasr qismi va kasrga ko'ra sonni topishga doir masalalar yechish. Kasr. Maxraji 2, 4, 8 bo'lgan kasrlar tushunchasi. Maxraji 2, 4, 8 bo'lgan teng kasrlar. Maxraji 3, 4, 5, 6, 8, 12 bo'lgan kasrlarni yarim ulush bilan taqqoslash. O'nli kasrlar ustida arifmetik amallar.

65-mavzu. Boshlang'ich sinflarda to'plam va kombinatorika elementlari, mantiqiy masalalar. Masalani bir o'zgaruvchili tenglama yordamida yechish.

Bir o'zgaruvchili tenglamalar bilan yechiladigan murakkab masalalarni yechishga o'rgatish. To'plam, mantiq elementlari: mulohaza, rost va yolg'on mulohazalarga doir masalalar.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar. (180 soat)

2-SEMESTR

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

- 1-mavzu. "Tushunchalar. Tushunchaning hajmi va mazmuni.
- 2-mavzu. Tushunchalarni ta'riflash va bu ta'rifga qo'yiladigan talablar.
- 3-mavzu. To'plam tushunchasi. To'plamlarning berilish usulari. Kesma ko'rinishda oraliq korinishda.
- 4-mavzu. Qism va universal to'plam tushunchalari.
- 5-mavzu. Eyler - Venna diagrammalari.
- 6-mavzu. To'plamlarning kesishmasi, birlashmasi.
- 7-mavzu. To'plamlarning Dekart ko'paytmasi.
- 8-mavzu. To'plamlar va ularning son o'qida tasviri.
- 9-mavzu. To'ldiruvchi to'plam va to'plamlarning ayirmasi.
- 10-mavzu. Moslik tushunchasi. Moslikning grafigi.
- 11-mavzu. Munosabat tushunchasi. Moslikning turlari
- 12-mavzu. Mosliklarning xossalari.
- 13-mavzu. Mosliklarni koordinatalar sistemasida tasvirlash.
- 14-mavzu. Binar munosabatlar. Munosabatlarning xossalari.
- 15-mavzu. Kombinatorika elementlari. Kombinatorika elementlari.
- 16-mavzu. Kombinatorika masalalari.
- 17-mavzu. Yig'indi va ko'paytma qoidasi.
- 18-mavzu. O'rinlashtirishlar va o'rin almashtirishlar.
- 19-mavzu. Takrorlanadigan va takrorlanmaydigan o'rinlashtirishlar hamda o'rin almashtirishlar.
- 20-mavzu. Gruppalashlar. Takrorlanmaydigan gruppalashlar.
- 21-mavzu. Chekli to'plamlarning to'plam ostilari soni
- 22-mavzu. Mulohazalar va ular ustida amallar.
- 23-mavzu. Predikat tushunchasi.
- 24-mavzu. Nomanfiy butun sonlar to'plami.
- 25-mavzu. Yig'indi va ayirmaning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi.
- 26-mavzu. Ko'paytmaning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi.
- 27-mavzu. Nomanfiy butun sonni natural songa bo'lishning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi.
- 28-mavzu. Qo'shish qonunlari.
- 29-mavzu. Ko'paytirish qonunlari.
- 30-mavzu. Ayirish va bo'lishning ta'rifi.

3-SEMESTR

31-mavzu Nomanfiy butun sonlar to'plamining xossalari.

32-mavzu. Natural son miqdorlarni o'lchash natijasi sifatida. Nomanfiy butun sonlar ustida arifmetik amallar.

33-mavzu. Sonlarning bo'linishi. Sonlarning bo'linishi. Nomanfiy butun sonlar to'plamida bo'linish munosabatining ta'rifi va xossalari.

34-mavzu. Nomanfiy butun sonlar yig'indisi va ko'paytmasining bo'linishi. Nomanfiy butun sonlar yig'indisi va ko'paytmasining bo'linishi.

35-mavzu. Bo'linish belgilari (alomatlari) 2, 3, 4, 5, 9,10, 25 ga bo'linish alomatlari.

36-mavzu. Tub va murakkab sonlar. Sonlarni tub ko'paytuvchilarga ajratish. Sonlarni kanonik ko'rinishda yozilishi. Eng katta umumiy bo'luvchisini topish.

37-mavzu. Sonlarning eng kichik umumiy karralisi. EKUB va EKUK larning asosiy xossalari. Murakkab songa bo'linish alomati.

38-mavzu. Berilgan sonlarning eng katta umumiy bo'luvchisi va eng kichik umumiy karralisini topish algoritmi. Arifmetikaning asosiy teoremasi.

39-mavzu. Butun sonlar: Butun manfiy sonlar. Butun sonlar: Butun manfiy Butun sonlar to'plamining xossalari va ularning geometrik interpretasiyasi.

40-mavzu. Rasional sonlar. Butunning ulushi, ulushlarga ko'ra butunni topish. Rasional sonlar ustida arifmetik amallar. qonunlari.

41-mavzu. Rasional sonlar to'plamining xossalari. Rasional sonlarning surati va maxrajini bir xil songa ko'paytirish, noldan farqli songa bo'lish.

42-mavzu. O'nli kasrlar va ular ustida arifmetik amallar. O'nli kasrlar va ular ustida arifmetik amallarni bajarish algoritmi.

43-mavzu. Haqiqiy sonlar. Haqiqiy sonlar. Irrasional son tushunchasi. Davriy bo'lmagan cheksiz o'nli kasr. Haqiqiy sonlar ustida arifmetik amallar. Qo'shish qonunlari.

44-mavzu Kompleks to'plamining xossalari. Kompleks sonlarning geometrik ma'nosi.

45-mavzu. Kompleks sonlarning trigonometrik shakli.

4-SEMESTR

46-mavzu. Sanoq sistemalari. O'nli sanoq sistemasida ustidagi arifmetik amallar.

47-mavzu. O'ndan farqli pozitsion sanoq sistemalari.

48-mavzu. Geometriya elementlari.

49-mavzu. Geometrik figuralar. Geometrik figuralar ularning ta'rifi, xossalari va alomatlari.

50-mavzu. Ko'pyoqlar va aylanma jismlar.

51-mavzu. Geometrik masalalar yechish metodlari haqida.

- 52-mavzu. Miqdorlar va ularni o'lchash.
 53-mavzu. Kesma uzunligi va uning asosiy xossalari.
 54-mavzu. Figuralarning yuzi.
 55-mavzu. Figuralar yuzini o'lchash usullari.
 56-mavzu. Jismning massasi va uni o'lchash.
 57-mavzu. Jismning hajmi va uni o'lchash. Fazoviy figuralarning xajmini topish: Piramida, prizma, (Kuboid), konus, silindr, shar.
 58-mavzu. Vaqt oraliklari va ularni o'lchash. baho(narx), vaqt, tezlik, yo'l. Ularning o'lchov birliklari va ular orasidagi bog'lanishlar.
 59-mavzu. Matnli masalalar.
 60-mavzu. Matnli masalalar yechish metodlari.

5-SEMESTR

II-bo'lim. Matematika o'qitish metodikasi

I-modul. metodikasi. Boshlang'ich sinflarda matematika

o'qitishning umumiy

- 61-mavzu. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi fan sifatida. Boshlang'ich sinflarda matematika kursining mazmuni va tuzilishi..
 62-mavzu. Boshlang'ich sinfda matematika o'qitishni tashkil qilish shakllari. O'qitish metodlari.
 63-mavzu. Interfaol metodlar.
 64-mavzu. Boshlang'ich sinf matematikadan darsdan tashqari mashg'ulotlarni tashkil etish. (to'garak, matematika kechasi va boshqa turlari); o'zlashtirmaydigan o'quvchilar bilan ishlash.
 65-mavzu. Ixtisoslashtirilgan boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish. Mantiqiy tushunchalar.
 66-mavzu. Oz komplektli maktablarda matematika o'qitish xususiyatlari.

II. Modul. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishning xususiy metodikasi. Boshlang'ich sinflarda nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasi.

- 67-mavzu. Boshlang'ich sinflarda nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasining umumiy masalalari.
 68-mavzu 10, 100, sonlar ichida nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasi.
 69-mavzu. 1000 ichida va ko'p xonali nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasi.

III. Modul. Boshlang'ich sinflarda asosiy miqdorlar va ularni o'lchov birliklarini o'rgatish metodikasi.

- 70-mavzu. Boshlang'ich sinflarda asosiy miqdorlar va ularni o'lchov birliklarini o'rgatish metodikasi. Uzunlik va yuza o'lchov birliklari.

71-mavzu. Boshlang'ich sinflarda massa va sig'im birliklarini o'rgatish metodikasi va ular orasidagi munosabatlar.

72-mavzu. Hajm o'lchov birliklarini o'rgatish metodikasi va ular orasidagi munosabatlar Boshlang'ich sinflarda vaqt o'lchov birliklarini o'rgatish metodikasi.

IV-Modul. Boshlang'ich sinflarda arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi.

73-mavzu. 10 ichida nomanfiy butun sonlar ustida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi. 100 ichida nomanfiy butun sonlar ustida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi.

74-mavzu. Ko'paytirish va bo'lish metodikasi. 1000 ichida nomanfiy butun sonlar ustida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi. O'rta arifmetikni hisoblash.

75-mavzu. Ko'p xonali nomanfiy butun sonlar ustida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi. Ko'p xonali konsentrida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi.

6-SEMESTR

V-Modul. Algebra elementlarini o'qitish metodikasi

76-mavzu. Algebraik materiallarni o'qitish metodikasi. Boshlang'ich sinflarda algebra elementlarini o'rgatish metodikasining umumiy masalalari.

77-mavzu. Tenglama va uni yechishga o'rgatish. Tenglama. Tenglamalarni yechish metodikasi.

VI-Modul. Boshlang'ich sinflarda geometriya elementlarini o'rgatish metodikasi.

78-mavzu. Geometrik materiallarni o'rgatish metodikasi. Sonlar nuri tushunchasi.

79-mavzu. Boshlang'ich sinflarda perimetr va yuza tushunchalarini o'rgatish metodikasi.

80-mavzu. To'g'ri burchakli parallelepiped (Kuboid). Kub va uning elementlari.

81-mavzu. Koordinata burchagi. Sodda grafiklar, diagrammalar, jadvallar. Simmetriya.

82-mavzu. Burchak gradusi. 30, 45, 60, 90 gradusli burchaklarni transportir yordamida o'lchash. Soat misollari Chiziqli va ustunli diagrammalar.

VII-Modul. Ulush va kasr tushunchasi.

83-mavzu. Kasr tushunchasi bilan tanishtirish metodikasi. Kasrlar ustida arifmetik amallar. Maxraji 10 dan oshmagan kasrlarni taqqoslash.

84-mavzu. O'nli kasrlar. O'nli kasrlarni taqqoslash.

- 3-mavzu. Tushunchalarni ta'riflash va bu ta'rifga qo'yiladigan talablar.
- 4-mavzu. To'plam tushunchasi.
- 5-mavzu. To'plamlarning berilish usullari
- 6-mavzu. Qism va universal to'plam tushunchalari
- 7-mavzu. To'plamlar uchun Eyler – Venna diagrammalari.
- 8-mavzu. To'plamlarning kesishmasi va ularning son o'qida tasviri.
- 9-mavzu. To'plamlarning kesishmasi va ularning son o'qida tasviri.
- 10-mavzu. To'plamlarning birlashmasi va ularning son o'qida tasviri.
- 11-mavzu. To'plamlarning birlashmasi va ularning son o'qida tasviri.
- 12-mavzu. To'ldiruvchi to'plam va to'plamlarning ayirmasi.
- 13-mavzu. Chekli va cheksiz to'plamlar.
- 14-mavzu. To'plamlarning Dekart ko'paytmasi.
- 15-mavzu. To'plamlarning Dekart ko'paytmasi.
- 16-mavzu. To'plamlarni o'zaro kesishmaydigan qism to'plamlarga(sinflarga) ajratish Kartej tushunchasi.
- 17-mavzu. To'plamlarni o'zaro kesishmaydigan qism to'plamlarga(sinflarga) ajratish Kartej tushunchasi.
- 18-mavzu. Moslik tushunchasi.
- 19-mavzu. Moslikning grafigi.
- 20-mavzu. Moslikning turlari.
- 21-mavzu. Mosliklarning xossalari.
- 22-mavzu. Mosliklarni koordinatalar sistemasida tasvirlash
- 23-mavzu. Munosabat tushunchasi.
- 24-mavzu. Binar munosabatlar.
- 25-mavzu. Qa'tiy va noqa'tiy tartib munosabatlari va unga doir misollar
- 26-mavzu. Munosabatlarning xossalari va unga doir misollar
- 27-mavzu. Algebraik operatsiyalar va ularning xossalari.
- 28-mavzu. Algebraik operatsiyalar va ularning xossalari.
- 39-mavzu. Gruppa tushunchasi va unga doir misollar
- 30-mavzu. Gruppa tushunchasi va unga doir misollar
- 31-mavzu. Halqa tushunchalari va unga doir misollar.
- 32-mavzu. Halqa tushunchalari va unga doir misollar.
- 33-mavzu. Maydon tushunchasi va unga doir misollar.
- 34-mavzu. Maydon tushunchasi va unga doir misollar.
- 35-mavzu. Kombinatorika elementlari.
- 36-mavzu. Kombinatorika elementlari.
- 37-mavzu. Takrorli va takrorsiz O'rinlashtirish
- 38-mavzu. Takrorli va takrorsiz O'rinlashtirish
- 39-mavzu. Takrorli va takrorsiz o'rin almashtirish.
- 40-mavzu. Takrorli va takrorsiz o'rin almashtirish.

- 41-mavzu. Gruppashlar
- 42-mavzu. Gruppashning xossalari.
- 43-mavzu. Gruppashning xossalari.
- 43-mavzu. Nyuton binomi va Paskal uchburchagi .
- 45-mavzu. Nyuton binomi va Paskal uchburchagi .
- 46-mavzu. Mulohazalar va ular ustida amallar.
- 47-mavzu. Mulohazalar konyuksiyasi va ularning rostlik qiymatlar jadvali
- 48-mavzu. Mulohazalar dezyunksiyasi va ularning rostlik qiymatlar jadvali
- 49-mavzu. Mulohazalarning implakasiyasi.
- 50-mavzu. Mulohazalar ekvivalentligi.
- 51-mavzu. Tavtalogiya tushunchasi.
- 52-mavzu. Pridikat tushunchasi.
- 53-mavzu. Uning aniqlanish sohasi va rostlik, qiymatlar to'plami.
- 54-mavzu. Bir o'rinli predikatlar.
- 55-mavzu. Ko'p o'rinli predikatlar.
- 56-mavzu. Predikatlar ustida amallar.
- 57-mavzu. Predikatlar konyunksiyasi
- 58-mavzu. Predikatlar dizyunksiyasi
- 59-mavzu. Predikatlar impilakatsiyasi
- 60-mavzu. Predikatlar ekvivolentligi.
- 61-mavzu. Matematikaning rivojlanish davrlari.
- 62-mavzu. Komleks sonlar tushunchsi.
- 63-mavzu. Komleks sonlar ustida amallar.
- 64-mavzu. Komleks sonlarning ko'rinishi.
- 65-mavzu. Komleks sonlar to'plamlarining xossalari.
- 66-mavzu. O'rta asr Sharq allomalarining matematikaga qo'shgan hissalar
- 67-mavzu. L.Eyler, J.Venn, R.Dekart hayoti va ilmiy faoliyatini o'rganish.
- 68-mavzu. N. Ya. Vilenkinning <<To'plamlar haqidagi hikoyalar>> kitobini o'rganish.
- 69-mavzu. Moslik va munosabatga oid misollar.
- 70-mavzu Matematik naqshlar.
- 71-mavzu Matematik o'yinlar
- 72-mavzu Tabiatdagi simmetriya
- 73-mavzu Natural son va nol tushunchasining vujudga kelishi tarixini o'rganish.
- 74-mavzu Nomanfiy butun sonlar ustida bajariladigan arifmetik amallar xossalarini isbotlash.
- 75-mavzu Matematik induksiya metodini qo'llashga oid misollar yechish.
- 76-mavzu Natural sonni miqdorlarni o'lchash natijasi sifatida qaralishi nazariyasini o'rganish.

77-mavzu Kesmalarning o'lchami sifatida qaralgan sonlar ustida arifmetik amallar ta'rifi va amallar bajarish xossalari.

78-mavzu Matematik rebuslar.

79-mavzu Matematika etyudlari.

80-mavzu To'plam quvvati. Sanoqli va sanoqsiz to'plamlar.

81-mavzu. Turli sanoq sistemalari haqida tushuncha. Pozitsion va nopozitsion amallarining algoritmi.

82-mavzu. O'nli sanoq sistemasidagi nomanfiy butun sonlarni arifmetik amallarning algoritmi

83-mavzu. O'nli sanoq sistemasini targ'ib qilishda M.Xorazmiyning roli. M.Xorazmiy hayoti va ilmiy merosi haqida ma'lumot olish.

84-mavzu. Ikkilik sanoq sistemasining tadbiqi.

85-mavzu. Hisoblashning qulay usullari.

86-mavzu. Bo'linish alomatlari.

87-mavzu. Yevklid va Eratosfen hayoti va ijodi haqida ma'lumot.

88-mavzu. Manfiy son va kasr tushunchasining vujudga kelishi haqida tarixiy ma'lumot.

89-mavzu. O'nli kasrlar va ular ustida arifmetik amallarni bajarish algoritmi.

90-mavzu. Taqribiy hisob, absolyut va nisbiy xato, sonlarni yaxlitlash usullari.

91-mavzu. Planimetriya aksiomalarini takrorlash. Sodda geometrik figuralar ta'riflari, xossalari va alomatlarini o'rganish.

92-mavzu. Noevklid geometriya

93-mavzu. Hisoblashga va isbotlashga doir masalalar yechish.

94-mavzu. Muntazam ko'pyoqlilar

95-mavzu. Ko'pyoqlilar, ularning turli kesimlarini tasvirlashga oid masalalar yechish.

96-mavzu. Miqdorlarning qadimiy va turli xalqlarga oid nostandart o'lchov birliklari haqida ma'lumot yig'ish. Miqdorlarning etalon birliklari kelib chiqishi va saqlanishi haqida ma'lumotlar topish.

97-mavzu. Miqdorlar orasidagi bog'lanish turlari va ularga oid misollar.

98-mavzu. Tengdosh va teng tuzilgan figuralar haqida ma'lumot.

99-mavzu. Yuzalarning nostandart birliklari haqida ma'lumotga ega bo'lish. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan nazariy material konspekti, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

100-mavzu. Boshlang'ich sinflarda matematikadan DTS tahlili.

101-mavzu. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishda kompetensiyaviy yondashuv. O'quv dasturi tahlili. (1-, 2-, 3-, 4- sinflar kesimida)

102-mavzu. Boshlang'ich sinfda matematika o'qitish metodlari. Induksiya, deduksiya va analogiya metodlari.

- 103-mavzu.** Boshlang'ich sinf matematika darslarida interaktiv metodlardan foydalanish.
- 104-mavzu.** Darsni tashkil qilishga tayyorgarlik, bir soatlik dars reja konspektini tayyorlash.
- 105-mavzu.** Sinf dan tashqari ishlarni tashkil etish.
- 106-mavzu.** Fakultativ darslarni tashkil etish.
- 107-mavzu.** Matematikaga ixtisoslashtirilgan sinflarda o'qitishni tashkil etish.
- 108.** Ta'limiy vositalar. O'quv texnika vositalari.
- 109.** Oz komplektli maktablarda o'qitish xususiyatlari.
- 110.** Nomerlashga o'rgatishga tayyorgarlik. Son va sanoq tushunchasini shakllantirish bosqichlari. O'nli sanoq sistemasi xususiyatlari va uning nomerlashga asos qilib olinishi.
- 111.** Konsentrlar (10, 100, 1000 va ko'p xonali sonlar) bo'yicha nomerlashga o'rgatish metodi.
- 112-mavzu.** Darsni tashkil qilish, ko'rgazmalilik hamda didaktik materiallardan foydalanish.
- 113-mavzu.** Raqamlashga o'rgatishda matematik diktantning o'rni.
- 114-mavzu.** Boshlang'ich sinflarda 10, 100, 1000 va ko'p xonali sonlar ustida nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasi.
- 115-mavzu.** Boshlang'ich sinflarda asosiy miqdorlar va ularni o'lchov birliklarini o'rgatish metodikasi.
- 116-mavzu.** Boshlang'ich sinflarda o'rganiladigan asosiy miqdorlar: uzunlik, massa, narx, baho, vaqt, masofa, tezlik.
- 117-mavzu.** Miqdorlarni o'lchash, o'lchov birliklarining turlari orasidagi bog'liqliklar va ular ustida (ismli sonlar ustida) amallar bajarishga o'rgatish metodikasi.
- 118-mavzu.** Uzunlik va yuza o'lchov birliklari.
- 119-mavzu.** Massa va sig'im o'lchov birliklari.
- 120-mavzu.** Vaqt o'lchov birliklari.
- 121-mavzu.** Birhad va ko'phad tushunchalari va ular ustida amallar.
- 122-mavzu.** Tenglama va tengsizliklar. tenglama va tengsizliklarni yechish va uni tekshirish.
- 123-mavzu.** Tenglama va tengsizliklar sistemasi va ularni yechish Kramer usuli
- 124-mavzu.** Birinchi darajali ikki noma'lumli tenglama va tengsizliklar va ularning yechimi
- 125-mavzu.** Nomanfiy sonlar ustida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi.
- 126-mavzu.** O'nlik, yuzlik, minglik va ko'p xonali sonlar konsentrida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi.

- 127-mavzu. Qo'shish va ayirish, ko'paytirish va bo'lish amali ma'nosini ochib berish hamda uni bosqichlab konsentrlarda bajarilishini o'rgatish.
- 128-mavzu. Og'zaki va yozma hisoblashga doir didaktik (o'yinlar) topshiriqlar to'plamini tuzish.
- 129-mavzu. Geometrik materiallarni o'rganish metodikasi.
- 130-mavzu. Nuqta, kesma, ko'pburchak tushunchasi haqida tasavvurni shakllantirish va ularni chizish, ayrim xossalari bilan tanishtirish metodikasi.
- 131-mavzu. Burchaklar va ularning turlari.
- 132-mavzu. Figuralarni farqlay olish, qismlarga bo'lish, qismlardan figuralar hosil qilish.
- 133-mavzu. Ko'pburchaklar perimetri hamda yuzasini hisoblash, perimetr va yuza o'lchov birliklari va ular orasidagi bog'lanishga doir masalalar yechish.
- 134-mavzu. Koordinata burchagi.
- 135-mavzu. Nuqta koordinatasi.
- 136-mavzu. Ko'pyoq.
- 137-mavzu. To'g'ri burchakli parallelepiped.
- 138-mavzu. Fazoviy shakllar.
- 139-mavzu. Kub va uning elementlari.
- 140-mavzu. Grafik ko'rinishdagi ob'ektlar ustida ishlash.
- 141-mavzu. Sodda grafiklar, diagrammalar, jadvallar.
- 142-mavzu. Burchak turlari.
- 143-mavzu. Yoyliq burchak.
- 144-mavzu. Burchak gradusi.
- 145-mavzu. 30, 45, 60, 90 gradusli burchaklarni transportir yordamida o'lchash.
- 146-mavzu. Soat millari. Shakllarni burish. Burchak simmetriyasi.
- 147-mavzu. Simmetrik shakllar. Simmetriya o'qlarini topish.
- 148-mavzu. Ko'pyoq modellari va ularning elementlari.
- 149-mavzu. Kasr tushunchasi bilan tanishtirish metodikasi.
- 150-mavzu. Ulush. Butunning ulushini topish.
- 151-mavzu. Ulushga ko'ra butunni topish.
- 152-mavzu. Maxraji 10 dan oshmagan kasrlarni taqqoslash.
- 153-mavzu. Maxrajlari bir xil bo'lgan kasrlarni qo'shish va ayirishning ma'nosi.
- 154-mavzu. Maxraji 2, 4, 8 bo'lgan teng kasrlar tushunchasi.
- 155-mavzu. Maxraji 2, 4, 8 bo'lgan teng kasrlar.
- 156-mavzu. Maxraji 3, 4, 5, 6, 8, 12 bo'lgan kasrlarni yarim ulush bilan taqqoslash.
- 157-mavzu. O'nli kasmni to'g'ri kasr ko'rinishda ifodalash.
- 158-mavzu. O'nli kasrlar ustida arifmetik amallar.

- 159-mavzu. Arifmetik masalalar yechishga o'rgatish metodikasi.
- 160-mavzu. Masala va uning tarkibi.
- 161-mavzu. Sodda va murakkab masalalar. Masala tuzish va uni yechish.
- 162-mavzu. Masala yechishga o'rgatish bosqichlari va uning mantiqiy asosi.
- 163-mavzu. Masalalar turlari va ular ustida ijodiy ishlash.
- 164-mavzu. Konsentrlar (10, 100, 1000 va ko'p xonali sonlar) bo'yicha masalalar yechish ustida ishlash.
- 165-mavzu. Masala yechishga o'rgatishning umumiy usullari ustida ishlash.
- 166-mavzu. To'g'ri to'rtburchak va kvadratning perimetrini, yuzaga doir masalalar yechishga o'rgatish.
- 167-mavzu. Nuqta, to'g'ri chiziq va tekislik tushunchalari, nur tushunchalari. Burchakning turlari. va burchak
- 168-mavzu. Uchburchak va uning tomonlari va burchaklariga ko'ra turlari. Uchburchakning elementlari va xossalari.
- 169-mavzu. Uchburchaklar tengligining uch alomati haqida teorema. Uchburchakning yuzasi tushunchasi
- 170-mavzu. To'rtburchak va uning turlari. To'rtburchakning xossalari perimetri va yuzi.
- 171-mavzu. Fazoviy figuralar. Paralleloped. Prizma, kub tushunchalari va ularning xossalari.
- 172-mavzu. Aylanish jismlari. Shar, konus, silindr tushunchalari va ularning xossalari.
- 173-mavzu. Kesma uzunligi va uning asosiy hossalari. Uzunlik o'lchov birliklari.
- 174-mavzu. Figuraning yuzi. Figuralarning yuzini o'lchash usullari. Yuza o'lchov birliklari.
- 175-mavzu. Hajm o'lchovlari jismning hajmi va ularni o'lchash.
- 176-mavzu. Bir jinsli va bir jins bo'lmagan o'lcholar va ular ustida amallar.
- 177-mavzu. O'lchov birliklarini maydalash va yiriklashtirish
- 178-mavzu. Yuzlarni formula yordamida hisoblashga doir masalalar.
- 179-mavzu. Bir o'zgaruvchili tenglamalar bilan yechiladigan murakab masalalarni yechishga o'rgatish.
- 180-mavzu. Boshlang'ich matematika kursida uchraydigan boshqa miqdorlar: Massa, Vaqt, Tezlik. tushunchalari ularning o'lchov birliklari va ular orasidagi bog'lanishlar.

3. **V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- Talabalarga matematikaning dunyoqarashni shakllantirishdagi ahamiyatini va atrof borliqni o'rganishdagi o'rmini ochib berish; talabalarga boshlang'ich matematika kursining nazariyasini o'rgatish, ularda matematika kursini

	chuqurroq o'zlashtirishlari uchun zarur ko'nikma va malakalarni shakllantirish; talabalarni o'quv qo'llanmalar va boshqa ilmiy adabiyotlar bilan mustaqil ishlashga o'rgatish haqida tasavvur va bilimga ega bo'lishi;
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar;
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	Asosiy adabiyotlar: 1. Jumaev M.Tadjieva Z.G'. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi. 2. M.E. Jumayev. "Matematika o'qitish metodikasi" -boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalari uchun darslik «Turon-iqbol» Toshkent 2016 3. M. E. Jumayev "Matematika o'qitish metodikasidan praktikum". boshlang'ich ta'lim fakultetlarining talabalari uchun o'quv qo'llanma. TOSHKENT "O'QITUVCHI" 2004 4. Abdullaeva B.S., Sadikova A.V., Muxitdinova M.N., Toshpo'latova M.I., Raximova F. Matematika. Toshkent-2020 Qo'shimcha adabiyotlar: 1. Jumaev M. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasidan praktikum. (OO'Yu uchun o'quv qo'llanma) Toshkent. "O'qituvchi", 2004 yil. 2. Jumaev M. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasidan laboratoriya mashg'ulotlari. (OO'Yu uchun o'quv qo'llanma) Toshkent. "Yangi asr avlodi", 2006 yil. 3. Tadjieva Z.G., Abdullaeva B.S., Jumaev M.E., Sidelnikova R.I., Sadikova A.V. Metodika prepodavaniya matematiki. T.:Turon-Iqbol, 2011. 336 s. 4. Xamedova N.A., Sadikova A.V., Laktaeva I.Sh. Matematika. Uchebnoe posobie. T.: Jaxon-print, 2007. 5. Ibrohimov R. "Matematikadan masalalar to'plami". T.O'qituvchi, 1995. 6. Stoylova L.P. Teoreticheskie osnovy nachalnogo kursa matematiki. Uchebnoe posobie. Moskva. "Akademiya". 2014 272 s. Axborot manbalari (saytlar): 1. www.alleng.ru 2. www.pedagog.uz 3. www.Zivonet.uz 4. www.edu.uz

7.	Fan dasturi Samarqand davlat universitetining Kattaqo'rg'on filiali kengashining 2023 yil _____dagi ____ - son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: Q.Tursunov "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport" kafedrası o'qituvchisi N.Umarov "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport" kafedrası o'qituvchisi
9.	Taqrizchilar: E.Mardonov. SamDU "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim fakulteti "Boshlang'ich va texnologik ta'lim" kafedrası mudiri f-m.f.n dotsenti (tashqi) Q.N.Tursunov. SamDU "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim fakulteti "Boshlang'ich va texnologik ta'lim" kafedrası mudiri f-m.f.n dotsenti (tashqi)